

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Szerkesztőségi iroda:
Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Meitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskek, Zápolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó fe. zólások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX évfolyam 18. szám.

Hirdetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy óra ——— 3 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Kedd, január 23.

Torontálvarmegye decemberben.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Nagybecskerek, január 23.

Torontálvarmegye közigazgatási bizottsága
tegnap tartotta Rónay Jenő főispán elnökle-
te alatt rendes havi ülését, melyen jelen voltak: dr.
Dellimanics Lajos alispán, Botka Béla főjegyző,
Poroszkay Béla főügyész, dr. Mihálovics Ödön
árvaszéki elnök, dr. Plechl Szilárd főorvos, Braun
Vilmos pénzügyigazgató, dr. Chudovszky Géza
kir. ügyész, Faur Kornél kir. főmérnök, Sziklay
P. Gyula segédtanfelügyelő, Rigó István tb. fő-
jegyző, Szépfy Elemér bizottsági jegyző, továbbá
báró Nikolics Feodor, Karácsonyi Andor, Jankó
Agoston, Steinitzer Géza, Vinczevidy Izsó és
Mangold Sámuel bizottsági tagok.

A bizottság megválasztotta a következő al-
bizottságokat:

A fegyelmi választmányba rendes
tagok: Steinitzer Géza, Jankó Agoston, Rónay
Ernő, Braun Vilmos. Póttagok: dr. Mangold
Samu, Faur Kornél.

A gyámügyi küldöttség választott
rendes tagjai: Babics József, Csávossy Gyula.
Választott póttagja: Jankó Agoston. A főispán ál-
tal kinevezett rendes tagok: dr. Mangold Samu,
Steinitzer Géza. Kinevezett póttag: Karácsonyi
Andor.

Erdészeti albizottság: Karácsonyi
Andor, Csávossy Gyula, Rónay Ernő. Választott
tagok — hivatalból tagja a szegedi kir. erdő-
felügyelő.

Másodfokú erdei kihágási bi-
zottság:

a) rendes tagok: dr. Mangold Samu, Stei-
nitzer Géza, báró Nikolics Fedor, Karácsonyi
Andor;

b) póttagok: Babics József, Csávossy Gyula,
Vinczevidy Izsó és Rónay Ernő;

c) hivatalból tag: a nagybecskereki kir.
ügyész.

A megyei utadó egyénenkénti kivetése ellen
beadott felebbezések elbírálására hivatott bizottság.

a) rendes tagok: dr. Mangold Samu, Babics
József, Vinczevidy Izsó, Steinitzer Géza;

b) hivatalból tagok: Poroszkay Béla m. fő-
ügyész és Braun Vilmos p. ü. igazgató.

A házközösségi ügyek II. fokú el-
bíráására illetékes küldöttség: dr. Kiss János,
Jankó Agoston, dr. Mangold Samu és dr. Demkó
Endre.

Közegészségügyi bizottság:
Napholz Agoston építész, Kellner József gyógy-
szerész, Faur Kornél főmérnök.

Börtönvizsgáló bizottság:
Nagybecskereken: az alispán elnökle-
te alatt dr. Mangold Samu, dr. Plechl Szilárd. Nagy-
kikindán: Babics József elnökle-
te alatt Vinczevidy Izsó és dr. Walovics Gyula. Zsombolyán: Babics
József, Billédén: Csávossy Gyula, Nagyszent-
miklóson: Rónay Ernő, Módoson: báró Nikolics
Feodor, T. Kanizsán: Tallián Béla, Perlaszon:
Poroszkay Béla főügyész, Alibunáron: Dellima-
nics Lajos alispán, Antalfalván: Botka Béla,
T. Becsén: Karácsonyi Andor.

Árvaszék és megyei ügyészség meg-
vizsgálására kiküldött bizottság: báró Nikolics
Fedor elnökle-
te alatt Babics József, Karácsonyi
Andor.

Az évi jelentés felülvizsgálatára ez
alkalommal kiküldetnek az alispán elnökle-
te alatt a kir. tanfelügyelő, államépítészeti hivatal főnöke,
kir. ügyész.

A szabadságvesztésre ítélt feltételes sza-
badságra bocsátása felett intézkedő bizottság:
Nagybecskereken: dr. Mangold Samu és Stei-
nitzer Géza, Nagy-
kikindán: Vinczevidy Izsó és
Jankó Agoston.

Partancs. Rendestagok: Mayer Rezső,
Napholz Agoston. Póttagok: Kühn János, Ben-
kóczy Illés.

Ezután a jelentések tárgyalására került a sor.

A pénzügyi igazgató jelentése szerint

1899. december havában befolyt
egyes adóban 210.491 frt
hadmentességi díjban 10.719 frt

Az előző év hasonló havához viszonyítva
a befizetés az

egyes adónál 38.274 frttal
hadmentességi díjnál 3.983 frttal
kevesebb.

Hátralék volt 1899. december végén
egyes adóban 1578.882 frt
hadmentességi díjban 125.255 frt

A hátralék az 1898. év december végével
fennmaradt hátralékkal szemben

egyes adónál 310.257 frttal
hadmentességi díjnál 9.940 frttal

apadt.

Ideiglenes házádomentesség decemberben
27 esetben történt.

A tanfelügyelői jelentés a tanítói és
tanítónői kinevezésekről számol be. Néhaj Ajváz
Kristóf volt nagy-
kikindai hitfelekezeti tanító
özvegye és néhai Badunovics Sebő volt réva-
ujfalusi közs. isk. tanító özvegyének özvegyi
segélydíj engedélyeztetett. — December folyamán
a következő iskolákat államosította a miniszter:
Deszk, Franzfeld, Almás, Ittvárnok, Magyar-
Szent-Mihály, Nagy-Terémia, Török-Becse és
Torontál-Erzsébetlak. — A tanfelügyelőség tagjai
meglátogatták a törökbecsei és szerb-pádai g. k.
szerb hitfelekezeti, keresztesi állami és grabáci
községi iskolákat.

A tiszti főorvos jelentésével a hírek
között foglalkozunk.

Az államépítészeti hivatalfőnök
jelenti, hogy az összes állami közutak hengerelt
szakaszai kifogástalan, hengerületlen szakaszai
pedig kielégítő állapotban vannak. A törvény-
hatósági közutak hengerelt részei általánosságban
szintén jók, kavicsolt szakaszai pedig kielégítőek.
Deszk községben január 1-én új postahivatal
lépett életbe, mely egyúttal mint postatakarék-
pénztári közvetítő hivatal működik Ezen posta-
hivatal kézbesítési kerületébe Deszk és Klára-
falva községek, valamint Ujmajor Gizellatelep és
Kukutyin puszták tartoznak.

A királyi ügyész jelenti, hogy a fel-
ügyelete alatt álló nagybecskereki ügyészségi
fogházban volt jogerejűleg elítélve 107 férfi, 8
nő; felebbezés alatt állott 14 férfi, 1 nő; itélet-
len vizsgálói fogoly volt 1 férfi. A rabmunkák-
ból befolyt az állam részére 107 frt 07 kr., a
munkások részére 53 frt 83 kr., az elhasznált
munkanapok száma 1572. — A nagy-
kikindai ügyészségi fogházban 84 férfi, 10 nő; a török-
becsei járásbíróság börtönében 23, a módosiban
32, a billédiben 3, a nagyszentmiklósi-
ban 49, a törökkanizsai-
ban 5, a zsombolyai-
ban 6, a perlaszi-
ban 52, az antalfalvai-
ban 96, az alibunári-
ban 22
egyen fordult meg.

A telepítési ankét.

Budapest, január 22.

A telepítési értekezlet, melyet egy-két napra
terveztek, immár ötödik napja folyik s a mi a
legörvendetesebb a dologban, mindegyik felszó-
lálónak van valami mondani valója, úgy, hogy
el lehet mondani, mikép az ankét csakugyan
nem egy új eszmét vetett fel, melynek megvaló-
sítása nagy hasznára lesz a népnek.

Legutóbb ismét két torontáli tünt fel fel-
szólalásával.

Pap Géza, a béga-szent-györgyi kerület
derék fiatal képviselője, kifejtette, hogy Dél-
Magyarországon újabb telepek létesítését nem
tartaná helyesnek, hanem csupán a jelenleg létező
telepek vagyoni erősítését óhajtja. Újabb telepek
felállításáról csak az erdélyi részeken és Felső-
Magyarországon lehet szó. Feltétlenül az állami
telepítés hive. Ha pedig kivételesen megenged-
tetnék a magántelepítés, ez csak olyan feltételek
mellett legyen eszközölhető, mint az állami tele-
pítés és tétessék függővé az állam jóváhagyásá-

tól. A telepítés felett az államfelügyeletet fenn-
tartaná továbbra is, de a közvetlen intézkedés
jogát egy királyi biztosi intézményre óhajtáná
átruházni. A kincstár erdőbirtokokat, ha telepí-
tésre alkalmasak, nemzeti politikai szempontból
alkalmasnak tartja; azonban csak másodsorban,
első sorban kicserélendőknél véli olyan birto-
kokkal, ahol a telepítésre szükség van. A telepí-
téshez szükséges birtokokat nem akarja kisajá-
títás útján megszerezni, hanem megvásároltatni
óhajtja az eladó birtokokat. A vagyónképesítést
okvetlenül megköveteli. A leghelyesebb eljárás
különbön a parcellázás. Végül azt a kérést intézi
a miniszterhez, hogy a torontálmegeyi telepeket
résztesítse a jövőben is támogatásban.

Nagy figyelemmel hallgatták Jeszenszky
Ignácnak, a nagytudományú kikindai lelkésznek
fejtegetéseit, ki a telepítés lényegét a társad-
alomban vesztelő, nem érvényesülő faji erő-
nek az ősi tüzhelyről, a hol nem érvényesültek,
vagy nem érvényesülhettek, elvezetését tekinti
más térre, a hol azok az államfenntartás, gazda-
sági és faji érdekeink fejlesztésének eleven
szavaivá fejlődnek ki. (Helyeslés.) A felforgó
bajok azonban sokkal nagyobb méretűek, sem-
hogy e fogalom-meghatározás Procrustes ágyába
beleszorítani lehetne őket. Az a társadalmi át-
alakulás, a mely 1848-ban végbement, számos
vesztelő erőt dobott a felszínre. Mivé lettek
azok a telkesek, azok a zsellérek, a kik rende-
zeten viszonyok között maradtak fenn? Ma a
földbirtokosság 89%-át képviselik azok, akik
egyáltalán harminc holdig terjedő birtokkal rendel-
keznek. Két harmadát birtokolják az összes
földbirtokosok azok, akik a földbirtokosság-
nak csak 11%-át képviselik. A kistermelők sorában
ismét 40%-át az összes birtokosoknak, vagyis
21%-át az összes lakosságnak képezik azok, a
kiknek a földbirtoka 1—7 holdig terjed. A kis-
termelőtől racionális gazdálkodást már csak a
nehéz értékesítési viszonyok mellett sem lehet
kivánni. Aonfelül a kisiparos, kiskereskedő, a
kishivatalnok mind veszi a földet, mert maga
előtt látja a napszámoknak éhes tömegét, akik-
nek munkaerejét akarja kiaknázni. A napszám-
ok, 1849-ban ugynevezett zsellérek, akkor 10
százalékát képezték. Ma az országos átlag 25
százalék, a mely az Alföldön felemelkedik 32
százalékra. Azok a nagy összegű munkabérek,
a melyeket a nagybirtokok napszámra kifizet-
nek, kigazdaságokra felosztva, sokkal racioná-
lisabban érvényesülhetnének. Figyelembe kell
venni azt is, hogy éppen a napszámok-osztály
az, a mely leginkább szolgálja a faji szaporodás
érdekét. A nagy célra való tekintettel, a
nemzet mindenestire meg fogja hozni a nagy
áldozatokat is.

özv. Bobor Györgyné.

Megszűnt dobogni egy nemes szív, a kér-
lelhetlen halál kitörülte az élők sorából özv.
Bobor Györgyné, született Kiss Róza urnót,
aki most gyermekei, unokái, dédunokái és kiter-
jedt rokonságától környezve, kiterítve fekszik
az ősi elleméri kastélyban, ahonnan kihűlt tete-
meit a családi sírboltban teszik örök nyugalomra.

A tisztos kort ért matróna tündökölt a női
erényekben, egész életében különös előszeretettel
gondozta az elhagyottakat, árvákat s mindazokat,
akik jótékonyra szorultak. Könyeket föl-
száritani: ez volt a legtöbb ambíciója s bizonyára
a temetésén megjelenő szegény emberek nagy
csoportja, ezek bántódó keserősége, siránkozása
lesz a legszebb bizonyíték, hogy mennyien
voltak azok, akik szívéhez voltak láncolva.

Messze vidéken ismerték nevét nem csak uri kastélyokban és termekben, de a nádfedelű kunyhókban is, ahol áldást esdtek le az Egek urától arra az aranyozni való kézre, amely annyi jót cselekedett.

Halála természetesen mély részvétet kelt mindenfelé, ahol csak ismerték a nemeslelkű hölgyet, de leginkább vármegyénkben és városunkban, ahol alig van valaki, aki nem ismerte volna az elhunytat.

A nyilvánuló nagy részvétnak akar lennie kis közlemény halvány visszhangja; az érző szivekbe van fölírva az élőknek jószíve, a halottak dicső emléke.

A család által kiadott gyászjelentés a következőleg hangzik:

Idősb hajniki és kis-kürtösi Bobor Gyula, neje szent-györgyi Jablanczy Róza s gyermekeik ifj. hajniki és kis-kürtösi Bobor Gyula, tartalékos hadnagy a m. kir. szegedi 3 ik honvédszáz ezredben, neje dragomirestyei Vlachovits Melanie s gyermekeik Eszter és Zoltán; hajniki és kis-kürtösi Bobor Ilona, férje Bayer Jenő, főhadnagy az I. Ferencz József nevét viselő cs. és kir. 1-ső számú huszár ezredben s gyermekeik Victor és Jenő; hajniki és kis-kürtösi Bobor Sarolta, férje dr. bobdai Gyertyánffy Jenő, a torontálmezei módosi járás főszolgabírája és gyermekeik Carola és Jeanne; hajniki és kis-kürtösi Bobor Mária, férje bobdai Gyertyánffy Andor s gyermekeik Andor és Valerie: valamint hajniki és kis-kürtösi Bobor Irma, néhai nyújtódi és ikafalvi Farkas Gejza, kir. táblai tanácselnök özvegye és gyermekeik nyújtódi és ikafalvi Farkas Pál és dr. nyújtódi és ikafalvi Farkas Gejza, m. kir. ministeri segéd-fogalmazó: továbbá zombori Rónay Mihály, tart. hadnagy a gróf Nádasdy nevét viselő cs. és kir. 9. számú huszár ezredben, neje róm. sz. bir. báró Leonhardi Marianne s gyermekeik Ferencz Károly és Albert, valamint zombori Rónay Elemér, tart. hadnagy a Frigyes Lipót porosz herceg nevét viselő cs. és kir. 2. sz. huszár ezredben, neje uzoni gróf Béli Klára és gyermekük Elemér: végül elleméri és ittebei Kiss Anguszta, néhai szamosújvárnémethi Daniel János, Torontálmezei alispánja özvegye, szomorodott szívvel tudatják szeretett anyjuk, nagyanyjuk, dédanyjuk és nővére özvegy hajniki és kis-kürtösi Bobor Györgyné szül. elleméri és ittebei Kiss Róza urnőnek folyó hó 22-én hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 77-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 24-én d. u. 2¹/₂ órakor az elleméri családi sírboltban róm. kat. szertartás szerint fognak örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 25-én d. e. 10 órakor fog az elleméri róm. kath. templomban az Urnak bemutatni. Ellemér, 1900. január hó 22-én. Áldás és béke hamvaira!

HIREK.

Tájékoztató.

Február 1. Zártkörű jelmezestély a kaszinóban.
Február 3. Nyomdászok bálja a kaszinóban.
Febr. 10. A „Polgári Dalárda” estélye Marcoinnál.
" 11. " " Koválnál.
" 12. " " Rózsánál.
Február 27. Kerékpár-egylet vig. estélye.
A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

Heine.

„Heine szobrát, amelyet boldogult Erzsébet királynéknak Korfuban emeltetett, átszállítják Bécsbe, a lainni parkba.”

A montmartrei temetőnek
Sirdombjain virágok nőnek.
Csodás virágok, melyek félve
Huzódnak meg a csöndes éjbe.
Es elsuttognak halkán, lágyan,
A halottak birodalmában.

*
Mondja a ciprus, társaihoz szólva:
„Halottunkról már megint zeng a nóta.
Vándorlás volt az ő egész élte
S holta után sem tér pihenésre.
Szobra, melyen a dél napja égett,
Nem talál sehohsem menedéket.
Szállítják erre, szállítják arra,
Nem lesz nyugalma...”

*
Csak suttognak a ciprusok amott
S nem ért szavukból mit sem a halott.

— **Változások a csanádi klérusban.** Desseffy Sándor megyés püspök a következő lelkészeket disponálta: Brevisz Vilmos nyerői adminisztrátort Kisfaludra, Valeszkievits Rezső szeged-rókusi káplánt Nyerőre adminisztrátornak, továbbá áthelyezte a következő segédlelkészeket: Hack Edét Glogovácra Szeged-Rókusra, Scheibert Ferencet Knézről Glogovácra és Halász Istvánt Vingáról Kis Iratosra.

— **Megerősített óvónő.** A közigazgatási bizottság annak idején egy évi tartamra Lehensztein Arankát bizta meg az óvónői teendővel. Miután időközben megszerezte az oklevelet, a közig. biz. megerősítette állásában.

— **Az utadói felemelése.** A közigazgatási bizottság tegnapi ülésében kimondta, hogy az utadói törvényhatósági bizottsághoz, hogy az utadói törvényes maximumra emeltesék.

— **Egy tanító megerősítése.** A nyugdíjazott Viszkocsill helyébe a katalinfalvi iskolaszék egyhangulag megválasztotta Dollinger Jánost igazgató-tanítónak; a közig. biz. tegnapi ülésében a választást megerősítette.

— **Az óvoda és iskolai tankötelesek a miniszternek egyik újabb rendelete értelmében a téli hónapok alatt irandók össze.** A közigazgatási bizottság tegnapi ülésében hozott határozatával a főszolgabírákat ilyenmü utasítással látta el. A községi előjárók figyelmét erre külön is felhívjuk.

— **A nagyszentmiklósi polgári iskola.** A szentmiklósi polgári iskola fejlesztésének ügyében a közoktatásügyi miniszter leiratot intézett Szuk Antal igazgatóhoz, melyben felhívja, hogy tegyen jelentést arról, vajjon a polgári iskolának 5-ik és 6-ik osztályival való kibővítése esetén, a jelenlegi épület megfelelő volna-e és ezen osztályok felállítására a tanterveknek milyen mérvű szaporítását vonná maga után. Szuk igazgató jelentését már felterjesztette a miniszteriumhoz és e szerint a felállítandó osztályok számára a hely a jelenlegi épületben készen áll. Magától érteődik, hogy az 5-ik és 6-ik osztálynak rendszerezése a tantervek számának szaporítását vonná maga után. A miniszteri leirat, ha nem is oldja meg a polgári iskola tovább fejlesztésének ü. yét, mindenesetre arra mutat, hogy a miniszteriumban komolyan foglalkoznak a szentmiklósi polgári iskola tovább fejlesztésének ügyével.

— **Kubelik nem jön Beeskerekre.** Hullasatok keserü könnyeket, szegény beeskerekiek. A nagy reklammal dolgozó kis cseh művész lemondta csütörtöki hangversenyét. Hogy miért? Mert az imprezáriója úgy találja, hogy nem elég az a körülbelül ezer korona, mely eddig a hangversenyre befolyt. Turollának, Schlágernek, Perottinak, Walternek, Bulssnak elég volt, ellenben Kubeliknak nem elég. Kétezer koronán alul nem játszik, ugymond az ő imprezáriója, a budapesti Rózsavölgyi cég, s miután annyi nem jött össze, tehát lemondta. Ők is, mi is. Ellenben nagy örömmel várjuk, hogy Rózsavölgyiek ismét rendezzenek hangversenyt minálunk. A közönség az előreváltott jegyekért visszakapja a pénzét a Mangold-féle könyvkereskedésben.

— **Jószivü falusi bíró.** Kis-Torákon idősb és ifjabb Sztán János éjnek idején megdézsmáltak Okolisan György tyukólját; de tetten éretvén, a községi bíró addig is, míg a csendőrség megérkezik, lakat alá tette az ifjabbik Sztánt, a csirketolvajt. Sztán felesége azonban tíz koronával megengesztelte a bíró ur szivét, mire Sztán, a csirketolvaj, visszanyerte szabadságát. A megvesztegetett bíró ellen, aki az Urszu Krisztián névre hallgat, megtették a feljelentést.

— **Villamvilágítás Szentmiklóson.** Levelezőnk írja: Nagyszentmiklós lakosságának igaz öröme szolgál az a mozgalom, melyet az előjáróság a múlt héten megindított. Arról van ugyanis szó, hogy gróf Nákó Sándor elhatározta, hogy miután a villamfejlesztő telep kibővítése előbb-utóbb szükségessé válik, a telep kibővítését olyan arányban fogja eszközölni, hogy annak munkaképessége a magánigényeket is képes legyen ellátni. Ezen munkálatokhoz azonban mindenekelőtt szükséges azt megtudni, hogy milyen mértékben veszik a magánfelek igénybe az áramot. Ezt megtudandó, Mohaupt községi bíró aláírási íveket körözött a háztulajdonosok között, a melyre az egyesek följegyzik az esetleg igénybe veendő lámpák számát. Az ívek egy hete forognak a lakosság kezei között és a villamvilágítás szép reménye, olyan nagy mérvű jegyzésre buzdította a lakosságot, a melyet a legelbizakodottabb kalkulácók sem mertek remélni.

— **Nagybecskerek város egészsége.** Dr. Plechl Szilárd tisztí főorvos, mint járványbiztos jelentést tett a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén Nagybecskerek egészségéről, különös tekintettel a vörhenyre. November végével visszamaradt 32 beteg, mely szám december első felében 38-al szaporodott. December első feléről maradt 28, mely szám a hó végeig 27 beteggel nőtt. Az egész év alatt megbetegedett 386, ezek közül meghalt 95. Januárra maradt 13, ehhez a mai napig 22 járult. Dr. Plechl járványbiztosi minősége óta a mai napig volt összesen 119 beteg, ezek közül 18 meghalt, 91 meggyógyult, 10 ápolás alatt maradt. Kedvező körülménynek vehető, hogy január hó első hetében 12, második hetében 6 és a harmadikban már csak 4 új beteget jelentettek be. Ezen eredmény azonban nem mondható teljesen kielégítőnek, még pedig azért, mert a vörhenybetegség már 1896. óta pusztit Nagybecskereken és a környezőbb esetek akkor is, most is, ellettek hallgatva, leginkább a szegény és tisztátalan házakban, a hol melegágyra találnak a kór csirái. Ezért is a melegebb napok beálltával az illető helyeken szükségesnek tartja a főorvos az általános meszelést. Egyebekben jelenti dr. Plechl, hogy a városi főorvossal fölkeresték a betegeket és több orvosi értekezleten, nemkülönben városi közegészségügyi bizottságban megállapították azokat az intézkedéseket, melyeket az egész vármegyében is figyelembe veendőnek ajánl. A vörheny nemcsak a hámlási időszakban, hanem sokkal előbb is ragályos, különösen a szájüregbe jutó bacillus által. Ajánlja a denaturált borszeszt fertőtlenítésre, valamint megelőző óvszerül az Acidum boricumnak 3% oldatát szájöblítésre minden étkezés előtt. Ezen preventív hygieniának gyakorlatában minden egyes orvosnak saját működési körében buzgalommal kell eljárnia, különös gondot fordítván arra is, hogy a fertőtlenítés ne úgy, mint eddig, a 4-dik héten, hanem azonnal keresztülvitessék. — A közegészségügyi viszonyok egyébként Torontál vármegye területén kedvezőek voltak és az Idvor, Ozora, Módos és Csávos községekben fellépett vörheny, a Bótoson, Nagybecskereken és Almáson fellépett difteritisz, végre a Nagybecskereken, Nagyszentmiklóson és Nagyikindán fellépett tifusz-betegek száma is tetemesen csökkent. Egyéb betegségek nem fordultak elő.

— **Halálozás.** Módosról írják, hogy ott vasárnap hajnalban hirtelen elhunyt U h r m a n n Adolf kir. bírósági végrehajtó, volt községi jegyző, életének 65-ik évében. Szívszélhűdés ölte meg a különben életerős embert, aki a délvidék egyik népszerű és közismert tipikus alakja volt.

A gyászba borult család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: Alulírottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, felejtetetlen szeretettel nevelőatyjuknak, illetőleg testvérnek, sógornak és nagyatyjuknak Uhrmann Adolf kir. bírói végrehajtónak 1900. január hó 21-én reggel 4 órakor, életének 65-ik évében szívszélhűdésben történt hirtelen elhunytát. A megboldogult drága tetemei január hó 22-én, délután 3 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a helybeli temetőben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szentmise áldozat e hó 23-án reggel fél 8 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Módos, 1900. január hó 21-én. Béke lengjen drága hamvai fölött! Heim szül. Uhrmann Mária, Uhrmann Henrik testvérek. Uhrmann Henrikné szül. Bandl Erzsébet, Heim Antal, Mihalovits szül. Rósa Mária, Rósa Ignác és Terka sógorok és sógornők. Özv. Reuss szül. Berkovits Vilma m. leánya. Kesselring Mihály és neje Reuss Aranka nevelő leánya ill. veje. Rósa Béla és Emilia, Rósa Miksa, Langer Gyula és neje Rósa Sarolta sógorok és sógornők. Reuss Agoston és Reuss Istvánka unokái.

— **Megkéselte a feleségét.** Rudnán Gruics Vitályos a felett való dühében, hogy feleségét hűtlenségen kapta, egy éles késsel egymásután öt szurást ejtett rajta. Ambár a szerencsétlen asszony sok vért vesztett, a gyors orvosi segély és ápolás visszaadta az életnek, de élethosszigan nyomorék marad.

— **Az orvvadászok ellen.** A nagybecskereki vadász- és vadvédő-egylet kérésére, Torontál-megye közigazgatási bizottságának még múlt évi dec. 11-iki üléséből történt felterjesztésére, a belügyminiszter elrendelte, hogy Torontál-megye egész területén a vadak eladása, szállítása és vásárlása a vad jogos szerzését bizonyító igazolványok előmutatása mellett történhetik. Nagyon is szükség volt már ilyen intézkedésre, mert az orvvadászok elszaporodása lehetetlenné tette a tisztességes vadászattal foglalkozóknak a vad értékesítését.

— **Vörheny.** A tegnapi nap folyamán a következő vörheny-megbetegedési esetek fordultak elő városunkban: Loch Giza 5 éves és Loch Péter 3 éves Revay utca 210. sz., Molnár József 4 éves Aradáci utca 36. sz., Risztics Olga 4 éves Korona-utca 16. sz.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az Iskolagyermek barát pénztárába a következő adományok folytak be: K. Nagy Akos, a „Torontál” kiadóhivatala útján 4 frt; a nagybecskereki népbank gyűjtő-ívén: Népbank 10 frt, Tolveth István, Dékány János, Partilla Géza 2—2 frt, Micke Florian 1 frt, Etlinger 50 kr. = 17 frt 50 kr., mely adományokért hálás köszönetet mond az egylet elnöksége.

— **Elszaladt a csizmákkal.** Billéden Nikuláj Fülöp egy pár új csizmával tért haza, amelyet 8 forintért vásárolt. A csizmákat vállára vetve nagy léptekkel róttá az utat s folyvást azon gondolkodott, hogy mint fog örülni a felesége az ő új csizmáinak. Utána sompolygott azonban Guguc Péter cigány, aki rögtönebben mint a szél, lekapta a vállon átvett pár csizmát s azzal ill'a berek, kereket oldott. Még most is keresik, de sem Gugucra, annál kevésbé a csizmákra nem akadtak reá. Nikuláj bánata határtalan.

— **Tetten kapott kukoricatolvaj.** Sándorháza Schmidt Mihály éppen javában gazdálkodott egy általa feltört kotárkában, midőn a szomszéd ház udvaráról észrevette Glaszen Anna, aki rákiáltott. A tolvaj a helyett, hogy kereket oldott volna, nyakon teremtette a folyvást kiabáló némbert oly alaposan, hogy egyszerre elhalgatott, maga pedig a megtöltött két zsák csöves kukoricát hatalmas vállaira emelve, tovább állott.

— **Leányozkötetés.** Kis-Torákon Pauneszku Jánosnak 17 éves Anna nevű leányát, ez utóbbi beleegyezésével Bogán Lázár ugyanottani lakos megszöktette. Három napig éltek együtt mint férj és feleség, de a szülők csendőri segítség igénybevételével visszavitték leányukat, ha ugyan ismét vissza nem szökik szive választottjához.

— **Meglopott aprómarha-kereskedő.** Szerb Neuzinán a Berkovits féle korcsmában töltötte az éjszakát a Pjek Sámuel makói aprómarha-kereskedő, aki szárnyasok és tojások összevásárlása végett időzött a községben. Az aznap összeszedett 28 drb. lud a kocsi-derékban töltötte gyékény fedél alatt az éjszakát. Elelmes tolvajok kilesték az alkalmas pillanatot s mind a 28 drb. ludat elemelték, anélkül hogy ezek kapitolumi őseik példájára jelt adtak volna gazdájuknak, aki jó meleg szobában aludta az igazak álmát. A nyomozás folyik.

— **Elloptott libaszir.** Lapunk t. hó 18-iki számában megírtuk, hogy Orlováton Glusmann Arminól egy bődön libaszirt elloptak. Mint ma értesülünk, a tettest a községi rendőrség nyomozta ki, aki különben, mint megírtuk volt, személyére nézve ugyanaz volt, t. i. János Cséda orlovái lakos.

— **Állatbetegségek.** Torontál-vármegye állatbetegségeinek legutóbbi statisztikája, mint a „Földmívelési Ertesítő” közli, a következő:

Veszettesség:	
alibunári j.	Alibunár 1 u.
zsombolyai j.	Grabác 1 u.
Takonykór és bőrféreg:	
nagyszentmiklósi j.	Német Csanád 1 m., Valkány 1 u.,
perjámosi j.	Perjámos 1 u.,
törökbecsei j.	Aracs 2 u.,
zsombolyai j.	Zsombolya 1 u.,
Nagy-Becskekerek v.	8 u.
Rühkór:	
antalfalvi j.	Ozora 1 u.,
nagyszentmiklósi j.	Nagy-Ósz 1 l., Nagy-Szent-Miklós 1 l.
Sertésvész:	
bánlaki j.	Nagy-Gáj 1 p.,
nagybecskereki j.	Szerb-Elemér 1 p.,
nagyszentmiklósi j.	Kis-Zombor 1 p., Német-Nagy-Szent-Miklós 2 u.,
perjámosi j.	Szent-Péter 7 u.,
zsombolyai j.	Magyar 1 p.

— **Megriasztott tolvajok.** Tegnapi éjjel a rendőri őrzület Budzsák negyedben két éjjeli alakra bukkant, akik zsákokat cipeltek. Megállásra szólították föl őket, azonban ezek eldobták a hátukon levő batyut és kereket oldottak. Az őrzület csupán az ut közepén hagyott két zsák csöves kukoricát, amely minden bizonnyal lopásból származik, kerithette birtokába. A nyomozás folyik.

Irodalom.

— **A „Művészvilág”** utolsó két száma ismét rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. Abonyi Árpád egy rendkívül érdekes, hosszabb elbeszéléssel szerepel a füzetekben, melyhez méltón csatlakoznak Timár Szaniszló, Vértessy Gyula, Krudy Gyula novellái. Versíróink közül Szentessy Gyula, Palotai Hugó és Rudnai Győző neveivel találkozunk, míg Kampis János, Hevesi Sándor dr. és Lóce Henrik dr. tartalmas cikkeiben ismertetik a társadalmi és művészeti élet aktuális jelenségeit. Beszámolók a színházi és irodalmi ujdonságokról, apróságok az újra műsorra került Labiche-ről, a „Mozaik” rovatban elszórt apróbb cikkecskék s Marcel Prévost regényének folytatása egészítik ki az irodalmi részt. Az illusztrációkra még az eddigénél is nagyobb gondot fordított a szerkesztőség. A magyarok (Vágó Pál, Józsa Károly, Polgár Márton) kívül egy csomó elsőrangú külföldi festőnek és rajzolónak illusztrációi ékesítik a füzeteket. A „Művészvilág” újonnan belépő előfizetői ajándékképpen kapják a díszes és tartalmas karácsonyi albumot. Előfizetési ára: egész évre 16 korona, félévre 8 korona, negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 60 fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Podmaniczky-utca 1. szám).

KÖZGAZDASÁG.

Takarékpénztári közgyűlések.

Január 25. Második németelemeri takaré- és előleg-szövetkezet III. rendes közgyűlése.
 Január 25. Törökbecsei néptakarékpénztár r. t. XV. rendes közgyűlése.
 Január 28. Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet r. t. XXV. rendes közgyűlése.
 Január 28. Antalfalvi járási takarékpénztár VII. rendes közgyűlése.
 Január 28. Torontál-órzületi első takarékpénztár r. t. III. rendes közgyűlése.
 Január 28. Révaujfalusi hitelszövetkezet II. rendes közgyűlése.
 Február 1. Torontál-megyei takaré- és hitelbank XXXII. rendes évi közgyűlése.
 Február 2. Nagybecskereki Népbank r. t. XIII. rendes közgyűlése.
 Február 2. Alibunári járási hitelszövetkezet II. évi rendes közgyűlése.
 Február 4. Thév. alkalmazottainak takaré- és előleg-egylete III. évi rendes közgyűlése.
 Február 4. Zichyfalvai takaré- és hitel-egylet r. t. VII. rendes közgyűlése.
 Február 4. Módosi takarékpénztár XXIV. évi rendes közgyűlése.
 Február 6. Perlaszi új takaré- és előleg-egylet XII. rendes közgyűlése.
 Február 8. Torontál-szécsányi hitelszövetkezet, mint az orsz. közp. hitelszöv. tagja, III. rendes közgyűlése.
 Február 11. Alibunári járási takarékpénztár r. t. VII-ik évi rendes közgyűlése.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **A törökbecsei kir. járásbíróság ügybeosztása január elsejétől a következő:**

Elnöki ügyek. (El. lajstrom), intézője Jakabffy Titus, kir. bíró, főépület 4. sz. ajtó.
Egyeszési ügyek. (Eg. lajstrom), intézője Kopasz Ferenc, kir. járásbíró, póthelyiség, 3. sz.
Fizetési meghagyások. (Fm. és Fh. lajstrom), intézője Kopasz Ferenc, kir. járásbíró, póthelyiség, 3. sz.

Sommás perek. (Sp. lajstrom), intézője Kopasz Ferenc, kir. járásbíró, póthelyiség, 3. sz.
Örkösödési ügyek. (Ö. és Öb. lajstrom), intézője Jakabffy Titus, kir. járásbíró, főépület, 4. szám.

Anyakönyvi ügyek. (A. lajstrom), intézője Jakabffy Titus, kir. járásbíró, főépület, 4. sz.
Végrehajtási ügyek. (V. lajstrom), intézője Kopasz Ferenc, kir. járásbíró, póthelyiség, 3. sz.
Polgári ügyekben érkező megkeresések. (M. lajstrom), intézője Kopasz Ferenc, kir. járásbíró, póthelyiség, 3. sz.

Polgári vegyes ügyek. (Pv. I. lajstrom), intézője Jakabffy Titus, kir. járásbíró, főépület, 4. szám.

Polgári vegyes ügyek. (Pv. II. lajstrom), intézője Kopasz Ferenc, kir. járásbíró, póthelyiség, 3. sz.

Vétségi és kihágási ügyek. (B. lajstrom), intézője Petrik György, kir. albiró, póthelyiség, 4. szám.

Vizsgálóbírói ügyek. (Vb. lajstrom), intézője Petrik György, kir. albiró, póthelyiség, 4. szám.

Büntető vegyes ügyek. (B. v. lajstrom), intézője Petrik György, kir. albiró, póthelyiség, 4. szám.

Büntető ügyi megkeresések. (Bm. I. lajstrom), intézője Jakabffy Titus, kir. járásbíró, főépület, 4. sz.

Büntető ügyi megkeresések. (Bm. II. lajstrom), intézője Petrik György, kir. albiró, póthelyiség, 4. sz.

A jegyzői irodák és az irattár a felek részére hétköznapon 8—11 óra közt, ünnep és vasárnapokon pedig 8—10 óráig nyitva vannak. Ezen időn túl a beadványokat a gyűjtőszekrénybe kell elhelyezni. A gyűjtőszekrényt hétköznapon délelőtt 11 órakor, délután 5 órakor, ünnep és vasárnapon pedig délelőtt 10 órakor ürítik ki.

A hivatalos órák 7 től 2 ig tartanak.
 1. A törvényszék hatáskörébe tartozó büntető feljelentések és panaszok felvétele végett Jakabffy Titus kir. járásbíróhoz kell fordulni (főépület 4. sz. ajtó.)

2. A szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatokat Kopasz Ferenc kir. járásbíró veszi fel. (Póthelyiség 3. sz. ajtó.)

3. A vétségekre és kihágásokra vonatkozó feljelentéseket Petrik György kir. albiró veszi fel. (Póthelyiség 4. sz. ajtó.)

4. Az egyeszési eljárásra és fizetési meghagyásra vonatkozó szóbeli kérelmeket és nyilatkozatokat Kopasz Ferenc kir. járásbíró veszi fel. (Póthelyiség 3. sz. ajtó.)

5. Az ügynek idézés nélkül való tárgyalása végett Kopasz Ferenc kir. járásbíróval kell jelentkezni.

Szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat, valamint a büntető ügyekre vonatkozó szóbeli feljelentéseket rendszerint pénteken kell a hivatalos órák alatt előterjeszteni. Ugyan ebben az időben megjelenhetnek a felek idézés nélkül ügyük tárgyalására. Az egyeszési kísérletre való idézés és a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmek, továbbá oly szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok, a büntető ügyekre vonatkozó feljelentések, melyek gyors elintéztést igényelnek, ugyszintén azok is, a melyeknek előterjesztése határidőhöz van kötve, vagy a melyeknek előterjesztése végett a bíróság székhelyének községi területén kívül lakó fél jelentkezik, a hivatalos órák alatt mindig elfogadhatnak.

Sommás eljárásban a tárgyalásra kitűzött időre pontosan meg kell a feleknek jelenniük, mert az 1893. évi XVIII. t.-cikk életbeléptetése óta a felek részére nincs várakozási idő engedve s az ügy felhívásával a határnap elmulasztása kezdetét veszi, ha a fél nincs jelen.

Az I. sz. jegyzői iroda kezelője Lukács Ernő irnok, helyettese Móra János irnok.

A II. sz. jegyzői iroda kezelője Móra János irnok, helyettese Lukács Ernő irnok.

Irattárnok: Lukács Ernő irnok, helyettese Móra János irnok.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskekerekre, illetve Nagy-Becskekerekről
 Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pálya udvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.
 Pancsováról: este 6 óra 09 p.

„ (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 45 p.

Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.

Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Vereczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.

Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.

Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.

Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zsombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.

„ (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.

Antalfalvára: este 6 óra 40 p.

Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.

Vereczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 06 p.

Nyilttér?

A „Torontál“ 17-ik számának „Nyilttér“ rovatában olvastam egy nyílt levelet Dr. Hollaender László urhoz címezve, a melyben 18 ügyvéd ur Hollaender kartársukat védelmükbe veszik „egy kereskedő bosszúvágyából kifolyó következetes megtámadtatásokért.“

A kereskedő célzást magamra kell vennem, s mert ezt teszem, úgy hiszem, hogy a te. Kaszinó-Társulathoz intézett nyílt levelem egy részát és az áruim iránt kibocsátott feltűnést keltő reklámomban vélik a megtámadtatást fellelni, — ha tehát ezen tényem okozta a nyilttérbeni levél közzétételét, úgy ki kell jelentenem e helyt, hogy én sehol és soha, sem szóval, sem írásban fent említett ügyvéd ur nevét nem említettem és igazán különös játéka a véletlennek, hogy kartársai azok, kik dr. Hollaender kartársukat ösmerik fel, kin a felpozozás és megbotozás megesett légyen, — úgy hiszem, hogy kartársuknak több szolgálatot, tettek volna az agyonhallgatással, mint ilyen naiv módon elárulták azt, a mit sokan tudni vágytak.

Hozzám a közelből és távolból igen sok kérdő levél jött, hogy ki légyen az az ügyvéd, kire a „Torontaler Presse“-ben hivatkozás történt? — én egyre sem feleltem, mert nevet említeni tisztességem érzete tiltja, ha a kíváncsiak a nyílt levél által megtudták — ennek oka nem én vagyok.

Azonban, ha már mintegy kihívólag nyilatkoztak, az általam nagyrabecsült és mélyen tisztelt a levél alá írt ügyvéd urak, köszönettel tartozom, mert oda kényszerítenek, hogy egy pár nap múlva megjelenő tényállással szolgáljak, hogy a n. közönség és a megtámadva vélt ügyvéd urnak kartársai ítéletet mondhasanak, hogy ki részén tapasztalják a „bosszúvágyat“ és hogy az ügyvédi eljárás olyan kifogástalan-e, mint azt a nyílt levelükben elmondották?

Rósa Béla,
tűszerkereskedő
Nagybecskereken.

(82-1.1)

*) Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk.

TÁVIRATOK.

A pénzügyi bizottságból.

Budapest, január 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága letárgyalta és elfogadta a pénzügyminiszterium költségvetését.

A szentesi választás.

Budapest, jan. 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Erősen folyik Szentesen a szervezkedés a közeledő pótválasztásra. A két jelölt: Molnár Jenő és Dienes Márton ismét Szentesen vannak. Hire jár, hogy Molnár Jenő, aki tudvalevőleg zsidó vallású, a napokban Szentesen át fog térni a református vallásra. Dienes pártja tegnap este értekezletet tartott, melyet bankett fejezett be. A banketten 25 fehér ruhás leányka virágcsokrot nyújtott át Dienesnek.

Sztrájk.

Budapest, jan. 23. (A „Torontál“ eredeti táv.) Bécsből jelentik: A bányász-sztrájk helyzete annyiban változott, hogy a sztrájkolókhöz újabb aknáknak is csatlakoztak, de a sztrájkolóknak száma kisebbedett. A sztrájk területre újabb csapatok mentek. Bécsben az érdekelt miniszteriumokból bizottság alakult a szükséges intézkedések megtételére. A bizottság naponkint ülészik.

A megsértett oltári szentség.

Budapest, január 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Még öt évvel ezelőtt történt Aradon, hogy egy berugott lakatos legény a kora hajnali órákban egy szerzetest, aki haldoklótól jött, durva szavakkal illetett s a vele volt oltári szentséget

trágár szavakkal szidalmazta. A dolog csak tegnap került végtárgyalásra, mely elejétől fogva zárt volt. Vádlott Zenei Ödönt a törvényszék vallásháborítás vétségé miatt három hónapi fogházra és 25 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Luccheni cin.ostársai.

Budapest, január 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A genuai „Secolo“-nak jelentik Buenos-Ayresből: Egy Bloise nevű kereskedő elsikkasztotta tüzetársának, Riccardi-nak egész vagyonát s megszökött. Kétségbeesésében Riccardi agyonlőtte magát. A rendőrség vizsgálatot tartott az ügyben s az üzleti iratokból kiderült, hogy mind a ketten cin.ostársai Luccheninek s részesek Erzsébet királyné meggyilkolásában.

Budapest, jan. 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Bernből jelentik: A rendőrség kételkedik a buenos-ayresi jelentésben. Luccheni állítólagos büntőrsá iránt mindazonáltal kihallgatja Lucchenit és beszerzi a hivatalos adatokat.

Háboru Délafrikában.

Budapest, január 23. (A „Torontál“ ered. távirata.) Londonból jelentik: Az angol irreguláris csapatoknál szolgáló önkéntes tisztek közül sokan kiléptek a hadseregéből, mert összevesztek a rendes hadsereg tisztjeivel. Panaszra Fokvárosba mentek.

Budapesti gaboratózsda.

Budapest, 1900 január 23.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	100 kilogr. ára		kilós	100 kilogr. ára	
		frtól	frtóg		frtól	frtóg
Bánsági	76	7.45	7.50	80	7.90	8.00
Tiszavidéki	76	7.45	7.55	80	7.95	8.05
Pestvidéki	76	7.40	7.50	80	7.90	8.00
Bácskai	76	7.60	7.75	80	0	0

		kilós	
Rozs	uj	70-72	6.20-6.30
	elsőrendű		6.05-6.15
	másodrendű		5.95-6.05
Árpa	takaromány	60-62	5.65-5.70
	égetni való	62-64	5.45-5.55
	sőrfőzésre való	64-66	0.-0.-
Zab		39-41	5.35-5.45
Tengeri	bánsági		4.60-4.85
	másnemű		0.-0.-

Határidő üzlet.

Budapest, jan. 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Mérsékelt kínálat és vételkedv mellett az árak mérsékeltten emelkedtek. Kötetett:

Buza 1900 áprilisra	7.78-7.79
Buza 1900. szept.-re	7.86-7.87
Rozs áprilisra	6.44-6.45
Zab áprilisra	5.09-5.10
Tengeri 1900. májusra	5.00-5.01

HIRDETÉSEK.

47. hv. szám 1900.

80-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbiróságnak 1899. évi V. 1909. számú végzése folytán Feleki Béla dr. budapesti ügyvéd által képviselt Lampel Róbert budapesti cég felperes részére Meggyessy Lajos nagybecskereki lakos alperes ellen 29 frt követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 375 frtra becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbiróság 1899. évi V. 1978/4. sz. végzésével a további eljárás elrendelt-tvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Nagybecskereken az adónál eendő megtartása határidőtől 1900. évi január hó 31. napján délelőtt 9 órája kitzizetik, a mikor a birólag lefoglalt butorok és zongora a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Nagybecskereken, 1900. évi január hó 21. napján.

Simonich,
kir. bir. végrehajtó.

Torontálmegye egyik nagyköz-ségeben családi viszonyok miatt egy 4 járatu gőzmalom élénk forgalommal eladó.

Czim e lap kiadóhivatalában. 36-3.1

Kiadó lakás.

A Gimnázium-utcában egy 5 szoba, előszoba s mellékhelyiségekből álló I-ső emeleti lakás azonnal kiadó.

Bővebbet

Grünbaum Vilmosnál

Hunyady-utca.

81-3.1

Tüzifa. Kizárólag elsőrendű legfinomabb minőség.

Mérsékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,
Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar

Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-x-6

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.

Meghívó.

A „Perlaszi új takarékszövetkezet“ t. cz. tagjai ezenel tisztelettel meghívotnak a folyó 1900. évi február hó 6-án délelőti 9 órakor Perlaszon, a Grassnek-féle vendéglő helyiségeiben megtartandó

XII. rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. Egy elnök ad hoc választása.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása az igazgatóság- és a felügyelő-bizottságnak.
4. Az igazgatóság kiegészítése.
5. Három hitelesítő választása.
6. Netáni indítványok.

Kelt Perlaszon, 1900. január hó 13-án.

Az igazgatóság.

Einladung.

Die P. T. Mitglieder der „Perlaszer neuen Spar-Genossenschaft“ werden hiemit zu der am 6. Feber 1900, Vormittag 9 Uhr in den Gasthaus-Lokalitäten des Herrn Grassnek abzuhaltenden

XII. ord. Generalversammlung

höflichst eingeladen.

Tagesordnung:

1. Wahl eines Präses ad hoc.
2. Bericht der Direktion.
3. Bericht des Aufsichtsrathes und Ertheilung des Absolutariums für die Direktion als auch für die Aufsichtsräthe.
4. Ergänzung der Direktion.
5. Wahl von drei Authentikatoren.
6. Etwaige Anträge.

Perlasz, am 13. Jänner 1900.

Die Direktion.

A „Perlaszi új takarékszövetkezet“ 1899. évi zármérlege. — Schluss-Bilanz der „Perlaszer neuen Spar-Genossenschaft“ pro 1899.

Vagyon. — Activa.

Teher. — Passiva.

	frt	kr.	kor.	fill.		frt	kr.	kor.	fill.
Pénztári készlet — Cassa Conto	708	50	1417	—	Részjegybefizetés-számla — Theilhaber-Conto	19475	50	38951	—
Ingatlan-számla — Liegenschaftent-Conto	2338	69	4677	38	Tartalékalap-számla — Reservefond-Conto	4626	79	9253	58
Váltó-számla — Wechsel-Conto	78136	—	156272	—	Osztalék-számla — Dividenden-Conto	8304	75	16609	50
Giro-számla — Giro-Conto	99	16	198	32	Visszleszámitási számla — Reescompte-Conto	35378	—	70756	—
Előleg-számla — Vorschuss-Conto	175	94	351	88	Betétek-számla — Einleger-Conto	3713	91	7427	82
					Részjegybefizetési számla II. — Theilhaber-Conto II.	5792	90	11585	80
					1899. évi tiszta nyereség — Reingewinn pro 1899	4166	44	8332	88
	81458	29	162916	58		81458	29	162916	58

1899. évi nyereség- és veszteség-számla. — Gewinn- und Verlust-Conto pro 1899.

Tartozik. — Soll.

Követel. — Haben.

	frt	kr.	kor.	fill.		frt	kr.	kor.	fill.
Házbér-számla — Miethzins-Conto	100	—	200	—	Átiratási díj — Umschreibgebühr-Conto	1	—	2	—
Illeték-számla — Bemessungs-Conto	21	73	43	46	Haszonbér-számla — Pachtschilling-Conto	261	80	523	60
Kamat utáni adó — Zinzensteuer-Conto	8	02	16	04	Kézipénztár-számla — Domnicil-Conto	773	70	1547	40
Jelenléti jegyek-számla — Präsenzmarken-Conto	370	—	740	—	Váltó utáni kamat — Wechselzinsen-Conto	8782	37	17564	74
Adó számla — Steuer-Conto	938	79	1877	58	Váltó utáni kamat — Wechselzinsen-Conto II.	341	17	682	34
Tisztviselői fizetés — Besoldungs-Conto	1249	94	2499	88	Beiratási számla II. — Einschreibgebühr-Conto II.	264	60	529	20
Szolga fizetése — Dienerlohn-Conto	138	32	276	64	Megintés-számla II. — Mahngebühr-Conto II.	19	60	39	20
Posta kiadások — Postporto-Conto	150	75	301	50	Késedelmi kamat II. — Verzugszinsen-Conto II.	17	87	35	74
Visszleszámitolt kamat — Reescomptzinsen-Conto	2802	54	5605	08	Átiratási díj II. — Umschreibgebühr-Conto II.	11	—	22	—
Felvett betéti kamat — Einlegerzinsen-Conto	127	12	254	24					
Bélyeg-számla — Stempel-Conto	49	67	99	34					
Üzleti kiadások — Regie-Conto	349	79	699	58					
1899. évi tiszta nyereség — Reingewinn pro 1899	4166	44	8332	88					
	10473	11	20946	22		10473	11	20946	22

Kelt Perlaszon, 1899. évi december hó 31-én. — Perlasz, am 31. Deczember 1899.

Aug. Schneller s. k.,
könyvelő. — Buchhalter.

Annau s. k.,
igazg. tag. — Direktions-Mitglied.

Kolpaszky Gyula s. k.,
aligazgató. — Vice-Direktor.

Grassnek Ferd. s. k.,
vezér-igazgató. — L. Direktor.

Georg Wabrinetz s. k.,
igazg. tag. — Direktions-Mitglied

Jelentés. A szövetkezetnek van még 387 régi részjegye 45 tagnál. Az 1899. évben 33 részjegy kifizettetett és 11 részjegy másra iratott át. A tiszta nyereség 3928 frt 64 kr. vagy 7857 kor. 28 fillér, a mely összeg az osztalék-számlához lesz csatolva és úgy lesz kifizetve. A szövetkezet II. ciklusának van 1249 részjegye 251 taggal. Az 1899. évben elmaradt 36 részjegy és 41 lett leírva, 22 lett másra írva. A tiszta nyereség 237 frt 80 kr. vagy 475 korona 60 fillér, a mely összeg a II. tartalékalapra lesz fordítva.

Bericht. Die Antheile der alten Genossenschaft bestehen aus 387, und 45 Mitgliedern. Ausgezahlt wurden im Jahre 1899, 33 Antheile und 11 wurden überschrieben. Der Reingewinn von 3928 fl. 64 kr. oder 7857 Kron. 28 Heller wird dem Dividenden-Conto gutgeschrieben und kommt so zur Auszahlung.

Der Genossenschaft II. Cyklus besteht aus 1249 Antheilen und 251 Mitgliedern. Im Jahre 1899 sind ausgeblieben 36 und 11 wurden überschrieben. Der Reingewinn von 237 fl. 80 kr. oder 475 Kron. 60 Heller wird als Reservefond des II. Cyklus dotirt.

Tisztelt közgyűlés! Jelen zármérleg, nyereség- és veszteség-számlát az intézeti fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és minden részben helyesnek találtuk.

Geehrte Generalversammlung! Vorstehende Bilanz, Gewinn- und Verlust-Conto haben wir mit den Haupt- und Neben-Büchern verglichen und richtig befunden.

Kelt Perlaszon, 1899. deczember hó 31-én. — Perlasz, am 31. Deczember 1899.

63-22

A felügyelő-bizottság: — Der Aufsichtsrath:

Grassnek Viktor s. k.

Müller Ferencz s. k.

Fischer Ignác s. k.

